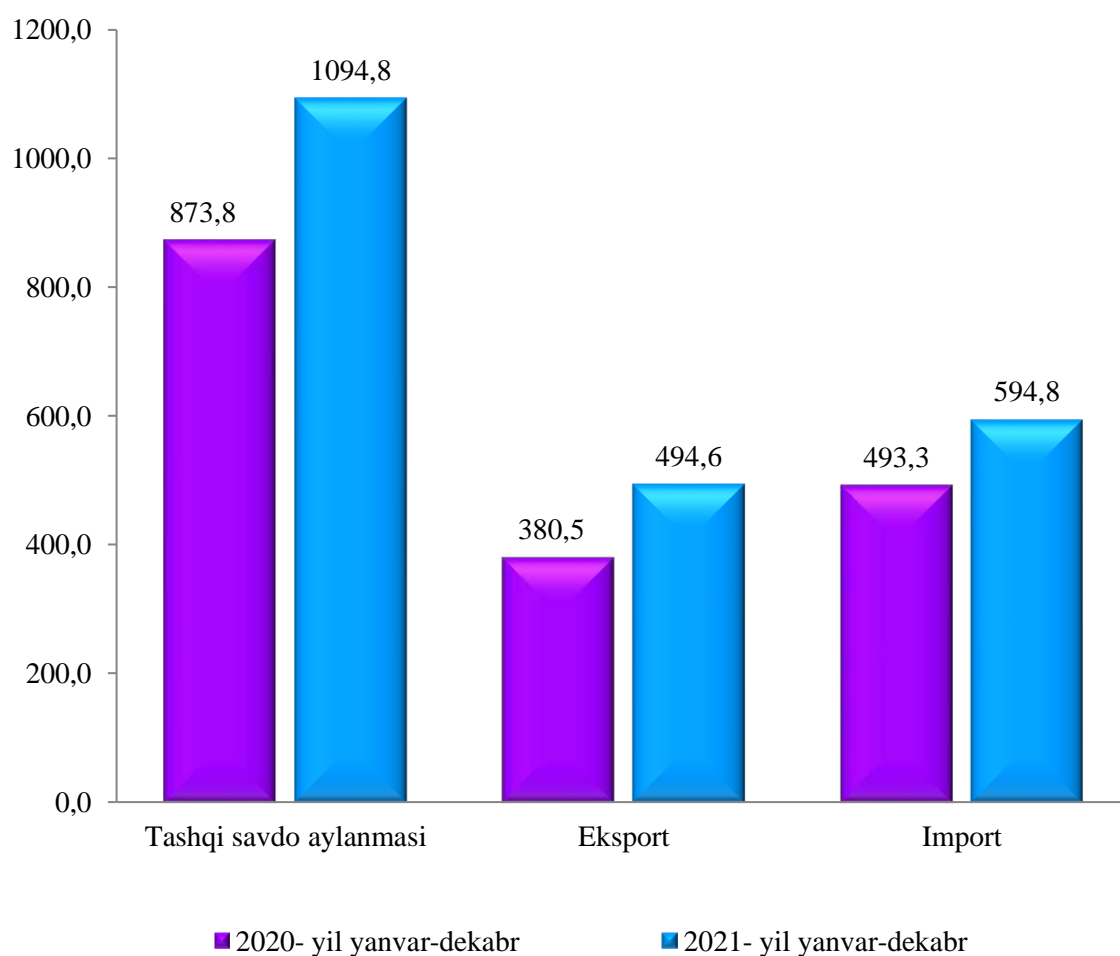

IX. TASHQI IQTISODIY FAOLIYAT

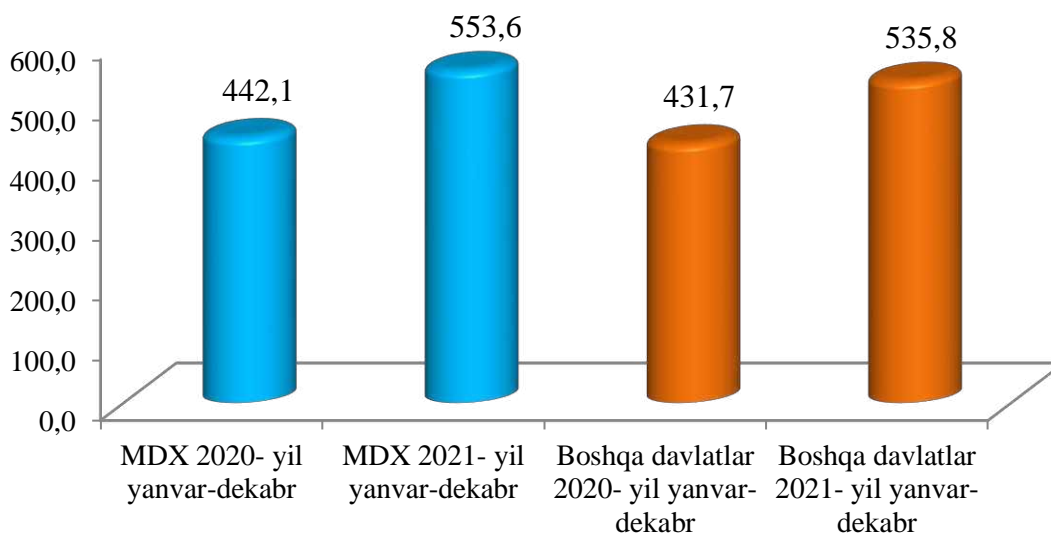
2021-yilning yanvar-dekabr oylarida viloyatning tashqi savdo aylanmasi 1089,4 mln. AQSH dollari tashkil etgan, jumladan 494,6 mln. AQSH dollarini-eksport, 594,8 mln. AQSH dollarini - import tashkil etdi. Tashqi savdo aylanmasining saldosi -100,2 mln. AQSH dollarini tashkil qildi.

Tashqi savdo aylanmasi dinamikasi
(mln. AQSH dollari)

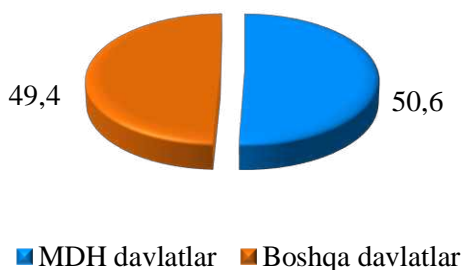

So‘ngi yillarda xukumatimiz tomonidan sanoat tuzilmasini diversifikatsiya qilishni, eksportni qo‘llab-quvvatlash, import o‘rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarishni yanada oshirilishi natijasida eksport tarkibida sezilarli o‘zgarishga erishildi. Jumladan, xom ashyo eksportidan, qo‘shilgan qiymati yuqori hamda sarmoya talab tovarlar eksportiga yo‘naltirilgan tashqi savdo amalga oshirilmoqda.

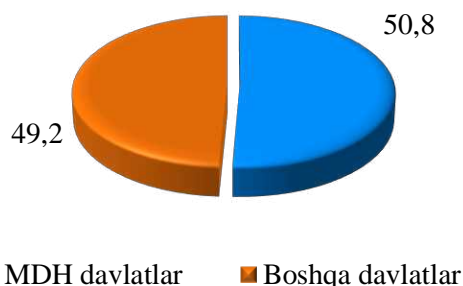
**2021- yil yanvar-dekabr oylari viloyat tashqi savdo aylanmasida
MDH va boshqa davlatlarning ulushi**
(mln. AQSH dollar va foizda)

2020- yil yanvar-dekabr

2021- yil yanvar-dekabr

2021- yilning yanvar-dekabr oylarida viloyatda amalga oshirilgan tashqi savdo aylanmasi o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 124,7 % ga, MDH davlatlari 125,2 % ni tashkil etgan bo‘lsa, boshqa davlatlar 124,1 % ga ko‘paygani kuzatildi.

Jumladan, jami eksport aylanmasi 130,0 % ni va shundan MDH davlatlari 116,7 % ni tashkil etgan bo‘lsa, boshqa davlatlarga 173,0 % ni tashkil etdi.

Jami import aylanmasi 120,6 % ga ko‘paygan bo‘lib, undan MDH davlatlari 141,7 % ni tashkil etgan bo‘lsa, boshqa davlatlar 111,2 % ga ko‘paygan.

2021- yil yanvar-dekabr oylarida eksport qilingan mahsulotlar va xizmatlar tarkibi bo‘yicha tahlil qilinganda, (2020- yilning tegishli davriga nisbatan), kimyo mahsulotlari 162,5 % ga, ko‘rsatilgan xizmatlar 181,5 % ga ko‘paygani kuzatildi.

MDH va boshqa davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi
(mln. AQSH dollari)

	yanvar-dekabr		O‘shish sur‘ati, % da
	2020- yil	2021- yil	

Tashqi savdo aylanmasi	873,8	1089,4	124,7
-------------------------------	--------------	---------------	--------------

shu jumladan:

MDH davlatlari	442,1	553,7	125,2
----------------	-------	-------	-------

Boshqa davlatlar	431,7	535,7	124,1
------------------	-------	-------	-------

Eksport	380,5	494,6	130,0
----------------	--------------	--------------	--------------

shu jumladan:

MDH davlatlari	290,5	338,9	116,7
----------------	-------	-------	-------

Boshqa davlatlar	90,0	155,7	173,0
------------------	------	-------	-------

Import	493,3	594,8	120,6
---------------	--------------	--------------	--------------

shu jumladan:

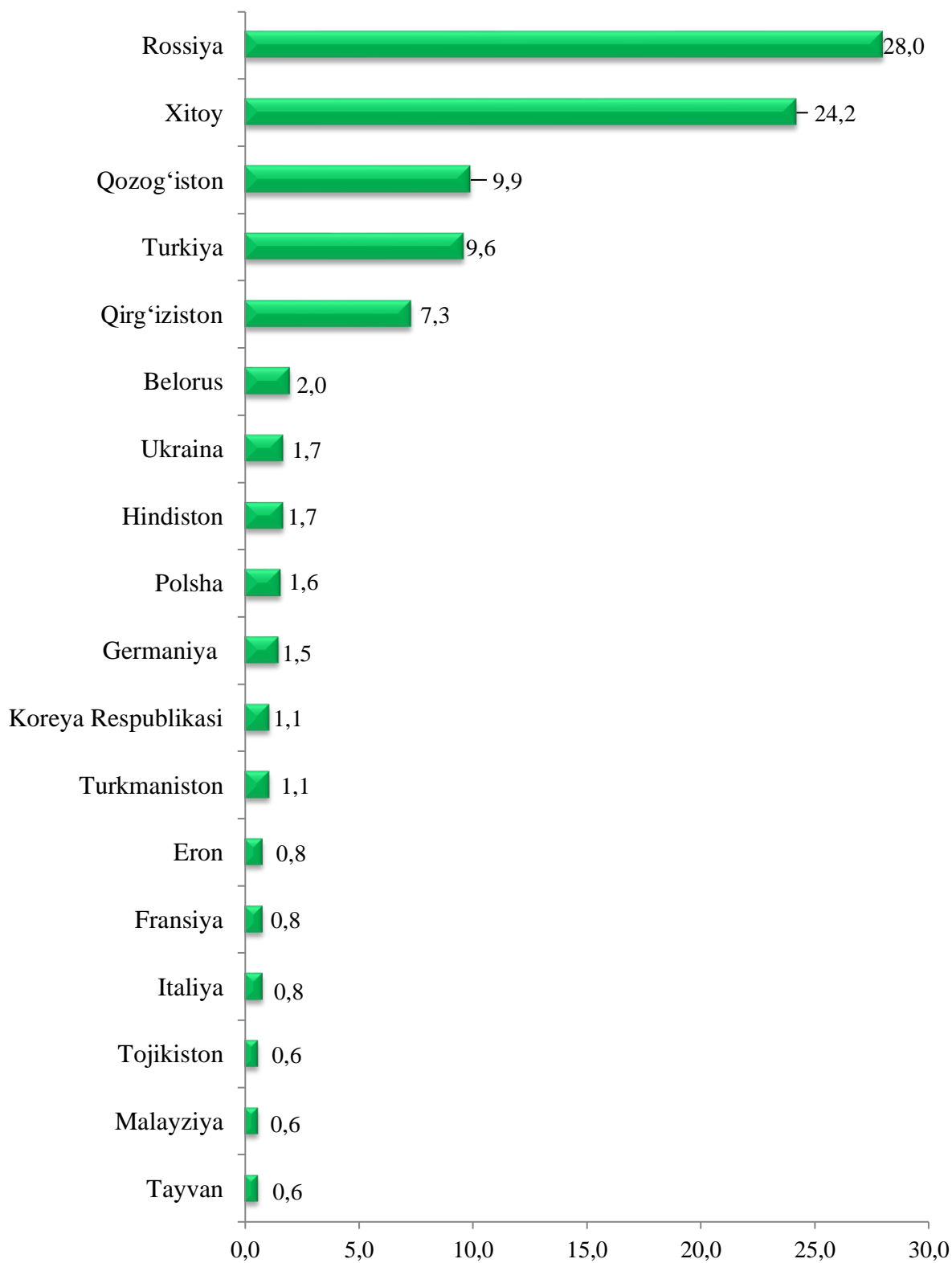
MDH davlatlari	151,6	214,8	141,7
----------------	-------	-------	-------

Boshqa davlatlar	341,7	380,0	111,2
------------------	-------	-------	-------

Viloyatdagi eksport-import tarkibi

	Umumiy hajmdagi ulushi, % da		2020- yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan % da
	2020- yil yanvar-dekabr	2021- yil yanvar-dekabr	
Eksport tarkibi	100,0	100,0	130,0
paxta tolasi	0,1	-	-
oziq-ovqat mahsulotlari	27,5	18,0	65,4
kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar	1,4	1,8	128,5
energiya manbalari va neft mahsulotlari	0,1	0,2	2,0 m.
qora va rangli metallar	2,7	0,8	29,6
mashina va uskunalar	2,1	2,0	95,2
engil sanoat	59,1	72,5	122,6
xizmatlar	2,1	2,9	138,1
boshqalar	4,9	1,8	36,7
Import tarkibi	100,0	100,0	120,6
oziq-ovqat mahsulotlari	14,7	18,4	125,2
kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar	19,9	17,9	89,9
energiya manbalari va neft mahsulotlari	2,4	2,4	100,0
qora va rangli metallar	8,8	10,0	113,6
mashina va uskunalar	36,3	34,2	94,2
xizmatlar	0,2	0,2	100,0
boshqalar	17,7	16,9	95,5

Viloyat tovar aylanmasida katta ulushga ega bo'lgan davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi
(2021- yil yanvar-dekabr, % da)

**2021- yil yanvar-dekabr oylarida viloyat tashqi savdo aylanmasi
yuqori ulushga ega davlatlar**

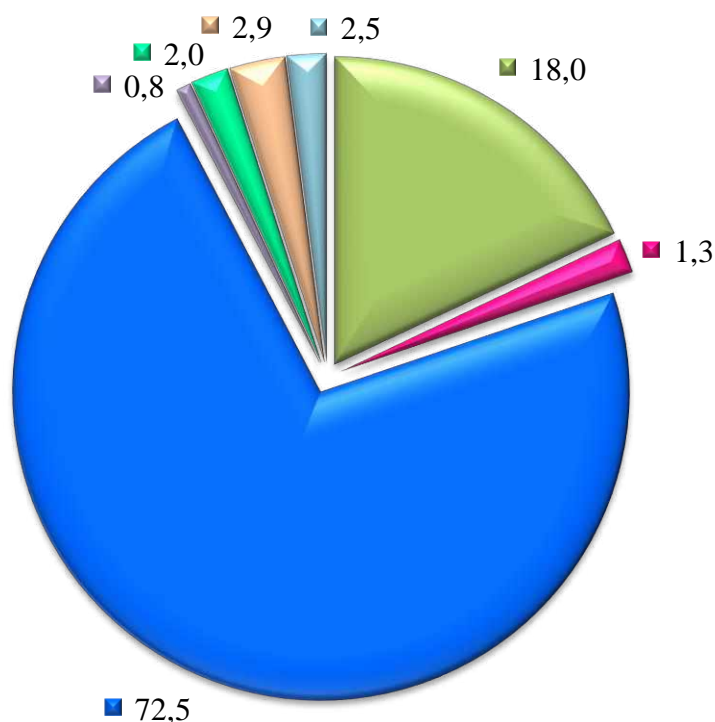
(ming AQSH dollari)

Davlatlar nomi	Tashqi savdo aylanmasi	Eksport	Import
Rossiya	304 970,7	202 060,6	102 910,1
Xitoy	263 439,8	75 585,8	187 854,0
Qozog'iston	108 315,0	41 183,9	67 131,1
Turkiya	105 125,9	40 074,4	65 051,5
Qirg'iziston	79 022,5	69 081,4	9 941,1
Belarus	21 599,2	2 243,5	19 355,7
Xindiston	18 365,7	738,2	17 627,5
Ukraina	18 101,8	11 411,2	6 690,7
Polsha	16 936,5	7 193,0	9 743,6
Germaniya	16 132,6	2 827,3	13 305,3
Koreya Respublikasi	12 411,0	430,6	11 980,4
Turkmaniston	11 938,1	4 910,5	7 027,6
Fransiya	9 139,0	0,0	9 139,0
Italiya	8 968,8	1 920,1	7 048,7
Eron	8 203,5	1 752,4	6 451,2
Litva	6 961,3	793,5	6 167,8
Malayziya	6 537,4	0,0	6 537,4
Tojikiston	6 520,7	4 891,8	1 628,9
Tayvan	6 266,1	42,7	6 223,4
Portugaliya	5 135,4	4 917,2	218,2
Afg'oniston	4 558,5	4 498,7	59,8
Latviya	4 353,4	92,0	4 261,4
Shvetsariya	3 323,4	0,4	3 323,0
Argentina	3 089,0	0,0	3 089,0
Avstriya	2 447,5	128,9	2 318,6

**2021- yil yanvar-dekabr oylarida viloyat tashqi savdo
aylanmasida katta ulushga ega bo'lgan davlatlar**

Davlatlar nomi	Viloyat tovar aylanmasida ulushi % da	2020- yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan % da
Rossiya	28,0	136,1
Xitoy	24,2	122,9
Qozog'iston	9,9	118,1
Turkiya	9,6	185,3
Qirg'iziston	7,3	80,2
Belarus	2,0	6,9 m.
Xindiston	1,7	107,3
Ukraina	1,7	161,1
Polsha	1,6	175,9
Germaniya	1,5	79,5
Koreya Respublikasi	1,1	71,6
Turkmaniston	1,1	2,0 m.
Fransiya	0,8	173,8
Italiya	0,8	165,9
Eron	0,8	2,5 m.
Litva	0,6	146,1
Malayziya	0,6	84,5
Tojikiston	0,6	113,5

2021- yil yanvar-dekabr oylarida jami eksport tovarlari hajmida tarmoqlarning ulushi (% da)

- Oziq-ovqat mahsulotlari
- Kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar
- Yengil sanoat
- Qora va rangli metallar
- Mashina va uskunalar
- Xizmatlar
- Boshqalar

2021-yil yanvar-dekabr oylarida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili shuni ko'rsatdiki, 2021- yilning yanvar-dekabr oylarida amalga oshirilgan eksportning umumiy hajmiga nisbatan yengil sanoat ulushi 72,5 %, oziq-ovqat mahsulotlari eksportining ulushi 18,0 % ni hamda boshqa turdagi mahsulotlar eksportining ulushi esa 9,5 % ni tashkil etdi.

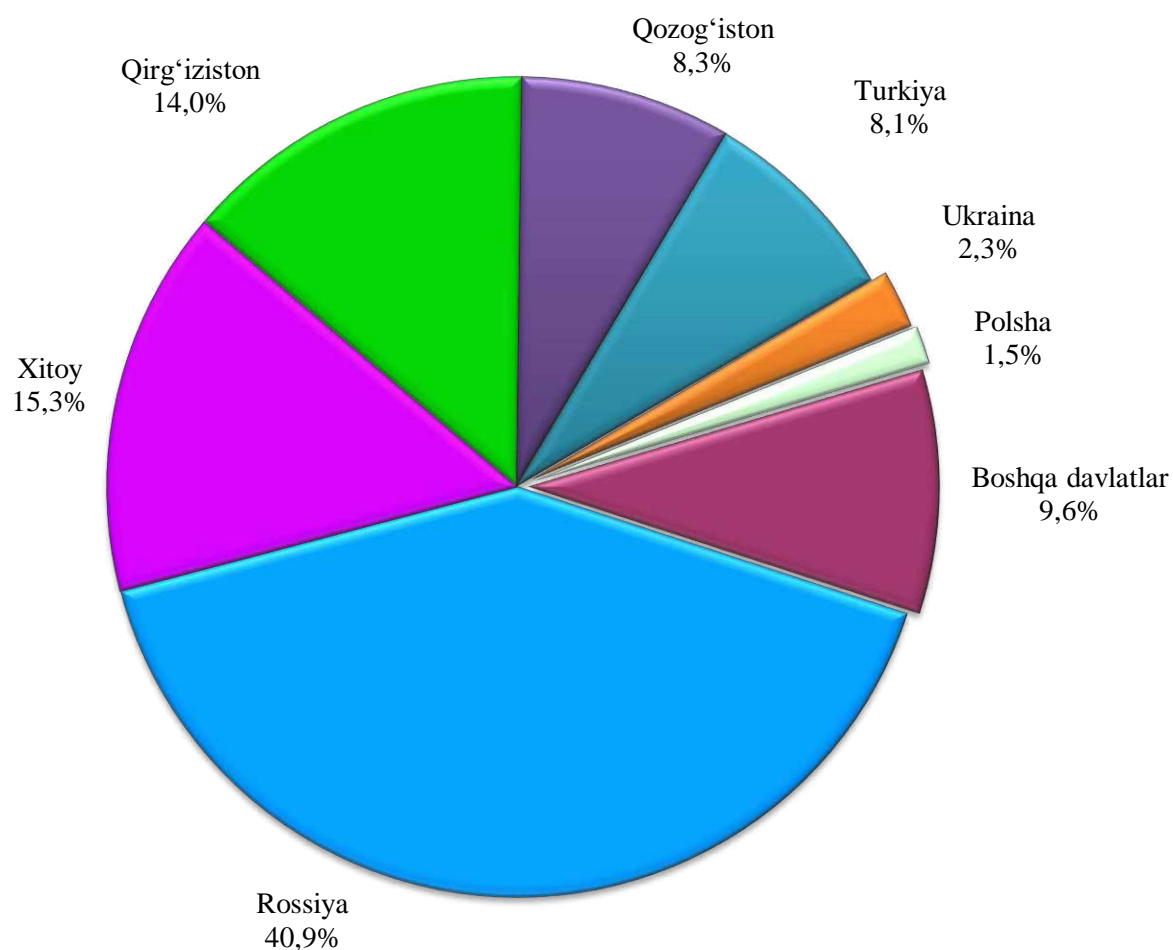
Xizmatlar eksporti hajmi 14573,6 ming AQSH dollarini yoki jami eksport hajmining 2,9 % ni tashkil etib, o'tgan- yilning mos davriga nisbatan 181,6 % ga ko'payganligi kuzatildi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi transport xizmatlari, turizm xizmatlari, moliyaviy xizmatlaridan iborat.

**2021- yil yanvar-dekabr oylarida jami eksport tovarlari
hajmi shahar va tumanlar kesmida**
(ming AQSH dollari)

	yanvar-dekabr		O'sish sur'ati, % da
	2020- yil	2021- yil	

Viloyat jami	380 489,0	494 632,8	130,0
Namangan sh.	104 913,0	150 210,1	143,2
Mingbuloq	20 641,9	22 566,6	109,3
Kosonsoy	19 675,3	33 220,2	168,8
Namangan t.	22 409,7	21 959,8	98,0
Norin	24 060,2	24 046,6	99,9
Pop	13 014,6	14 523,8	111,6
To'raqo'rg'on	62 595,7	80 969,9	129,4
Uychi	24 028,0	44 441,6	185,0
Uchqo'rg'on	20 653,2	31 191,4	151,0
Chortoq	17 699,0	8 510,3	48,1
Chust	17 424,9	31 881,3	183,0
Yangiqo'rg'on	32 187,0	24 887,3	77,3

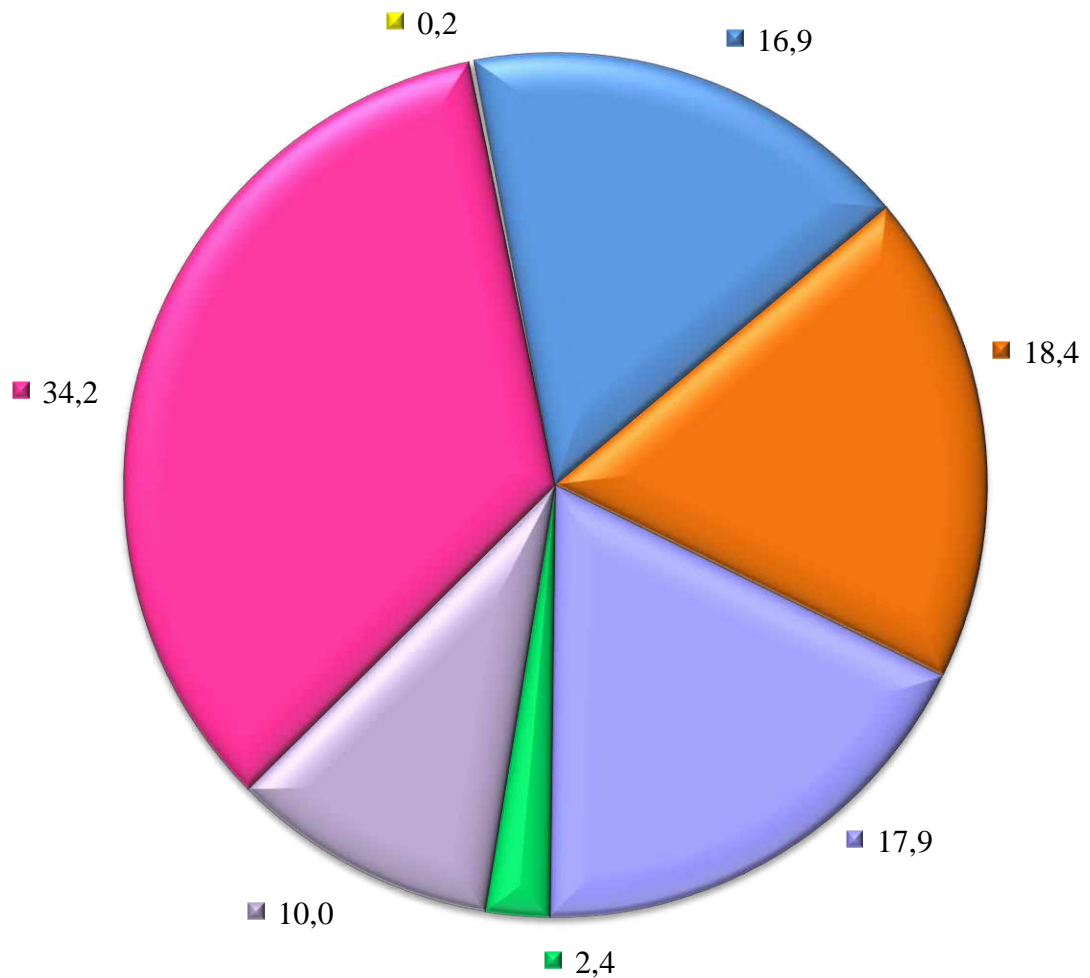
**2021- yil yanvar-dekabr oylarida viloyat eksportida
asosiy hamkor davlatlarning ulushi, (% da)**

Viloyatdan eksport qilinayotgan tovar va xizmatlarning asosiy qismi Rossiya Federatsiyasi, Xitoy Xalq Respublikasi, Qozog'iston, Qirg'iziston, Turkiya, Ukraina va Polsha davlatlari hissasiga to'g'ri kelmoqda. Bu esa umumiy eksport xajmining 90,4 % tashkil qiladi.

Rossiya Federatsiyasi, Xitoy Xalq Respublikasi, Qozog'iston, Qirg'iziston, Turkiya, Ukraina va Polsha davlatlariga eksport qilinayotgan tovarlar tarkibiga nazar tashlasak, asosan yengil sanoat mahsulotlari oziq-ovqat mahsulotlari guruhlaridan iborat ekanligini ko'rishimiz mumkin.

2021- yil yanvar-dekabr oylarida jami import tovarlari hajmida tarmoqlarning ulushi (% da)

- Oziq-ovqat mahsulotlari
- Kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar
- Energiya manbalari va neft mahsulotlari
- Qora va rangli metallar
- Mashina va uskunalar
- Xizmatlar
- Boshqalar

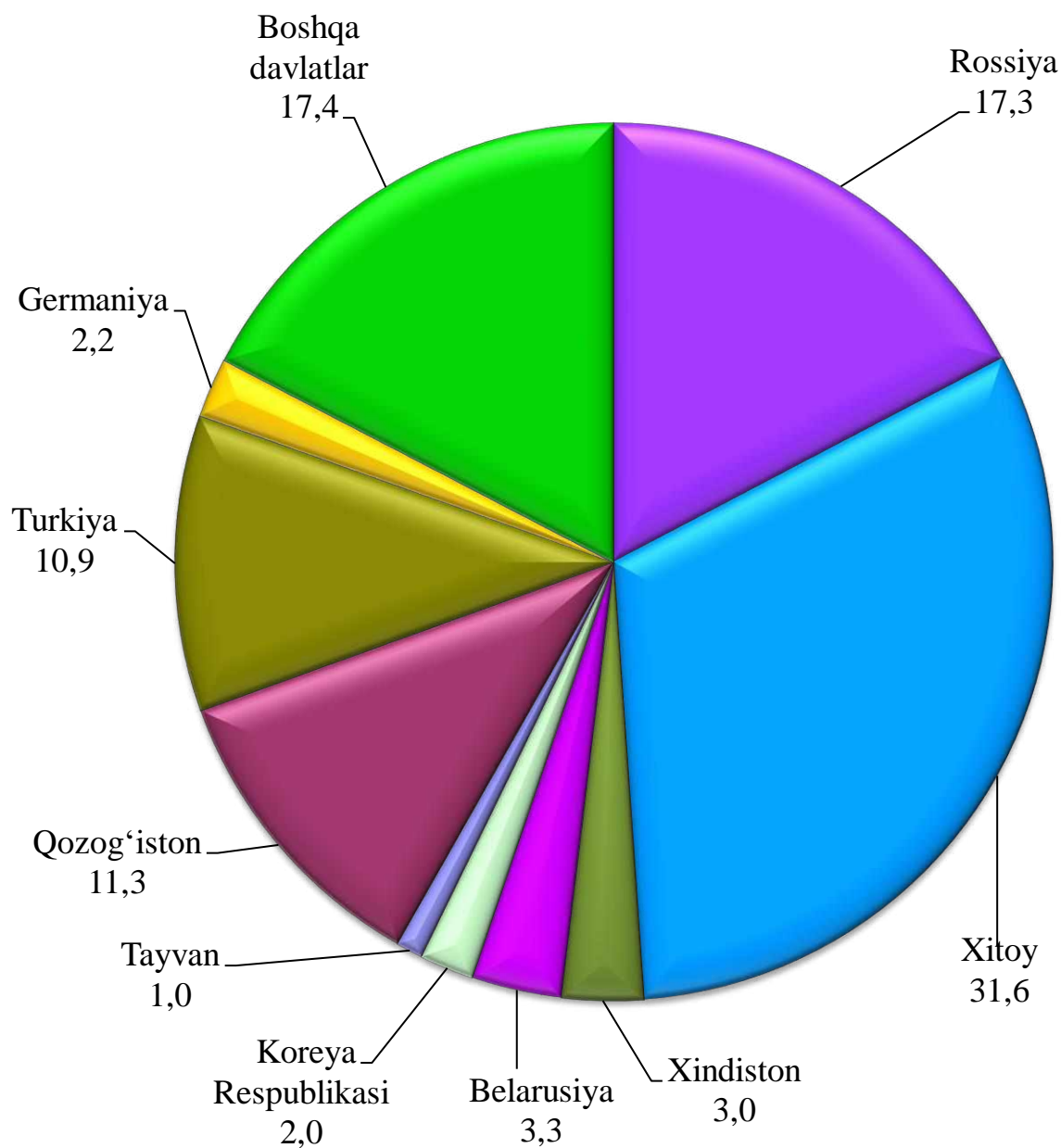
Joriy davrda import qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili shuni ko'rsatdiki, 2021- yilning yanvar-dekabr oylarida amalga oshirilgan importning umumiy hajmiga nisbatan mashina va uskunalar importining ulushi 34,2 % ni, kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlari importining ulushi 17,9 % ni, oziq-ovqat mahsulotlari importining ulushi 18,4 % ni hamda boshqa turdagi mahsulotlar importining ulushi esa 29,5 % ni tashkil etdi.

**2021- yil yanvar-dekabr oylarida jami import tovarlari
hajmi shahar va tumanlar kesmida**

(ming AQSH dollari)

	Yanvar–dekabr		O‘sish sur‘ati, %da
	2020- yil	2021- yil	
Viloyat jami	493 351,1	594 822,1	120,6
Namangan sh.	213 152,9	252 169,4	118,3
Mingbuloq	19 056,8	25 109,7	131,8
Kosonsoy	29 599,8	42 161,5	142,4
Namangan t.	46 101,1	33 248,1	72,1
Norin	33 504,3	39 738,2	118,6
Pop	23 319,0	18 643,3	79,9
To‘raqo‘rg‘on	23 207,6	23 562,2	101,5
Uychi	22 677,8	43 330,4	191,1
Uchqo‘rg‘on	4 840,3	8 669,5	179,1
Chortoq	9 343,0	29 106,3	311,5
Chust	39 174,0	41 921,4	107,0
Yangiqo‘rg‘on	19 636,2	33 357,7	169,9

**2021- yil yanvar-dekabr oylarida viloyat importida
asosiy hamkor davlatlar ulishi, (% da)**

2021- yil yanvar-dekabr oylarida viloyatga 68 ta xorijiy davlatlardan tovar va xizmatlar importi amalga oshirilgan. Shundan 9 ta eng yirik bo'lgan Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Qozog'iston, Turkiya, Koreya Respublikasi, Germaniya, Belarusiya, Xindiston, va Tayvan kabi xamkor davlatlarning jami import hajmi 495156,6, ming AQSH dollarga teng. Bu esa umumiy import hajmining 83,2 % ni tashkil qiladi.